

Література:

1. Веркалець М. Педагогічні ідеї Б. Д. Грінченка. Київ : «Знання», 1990. 48 с.
2. Грінченко Б. К вопросу о журнале для детского чтения в земской народной школе. *Земский сборник Черниговской губернии*. 1895. № 4–5. С. 27–50.
3. Погрібний А. Г. Борис Грінченко. Нарис життя і творчості. Київ : Дніпро, 1988. 268 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-227-2-18>

**THE IMAGE OF STUART IN THE NOVEL
BY JULIAN BARNES “TALKING IT OVER”**

ОБРАЗ СТЮАРТА В РОМАНІ ДЖ. БАРНСА «ЯК ВСЕ БУЛО»

Havrylo I. V.

*Senior teacher at the Department of
Romance Languages
and Foreign Literature
Uzhhorod National University*

Гаврило І. В.

*старший викладач
кафедри романських мов
і зарубіжної літератури
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»*

Slavych T. Ya.

*Senior teacher at the Department of
Romance Languages
and Foreign Literature
Uzhhorod National University*

Славич Т. Я.

*старший викладач
кафедри романських мов
і зарубіжної літератури
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»*

Roshko M. M.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Dean of the Faculty of Foreign
Philology
Uzhhorod National University
Uzhhorod, Ukraine*

Рошко М. М.

*кандидат філологічних наук, доцент,
декан факультету
іноземної філології
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»
м. Ужгород, Україна*

Роман Дж. Барнса «Як все було» написаний в 1991 р. оповідає історію кохання трьох молодих людей. В основі сюжету роману лежить

історія любовного трикутника, та, окрім простого змалювання любовних перипетій, автор змальовує ще й душевний стан героїв. І поволі стає зрозумілим, що кохання в романі – це не просто почуття, це шлях до самореалізації кожного героя, це дорога в усвідомленні себе та знаходження сенсу буття. В світі, переповненому інформацією наукового і культурного штибу, різними трактуваннями понять моралі, молоді люди не тільки не можуть визначити для себе, що таке кохання, а й не знають чи справжнє воно, наявне воно в їх серці чи ні. Вони весь час шукають себе, через взаємовідносини, саморефлексію, грають якісь ролі один перед одним і перед самими собою, намагаються уникнути помилок своїх батьків, та роблять власні – одним словом – живуть і в той же час осмислюють своє буття.

Покоління «яппі» перетворюється в самотніх людей, які багато працювали заради кар'єрного успіху, проте зазнали краху в особистому житті. В сучасному постіндустріальному суспільстві вони настільки зіпсовані прогресом, що вже не можуть повернутися до витоків, до природного ходу справ. Таким є, наприклад, Стюарт, який, щоб знайти собі пару, був змушений звернутися по допомогу до агентства знайомств: “The advertisement was headed YOUNG PROFESSIONAL? 25–35? WORKING TOO HARD FOR YOUR SOCIAL LIFE TO GET OFF THE GROUND? It was quite well done, the ad. It didn't read like some pick-up place where everyone went off together for topless holidays; nor did it make it seem as if it was your fault for not having a social life” [1, с. 21]. Він прекрасно розуміє своє становище і те, що він не єдиний хто має такі проблеми, та все ж переживає через це, почуває себе невпевнено.

Для Стюарта питання власності грає надважливу роль – воно є мірилом його успішності. Для нього важливим є не створення сім'ї в любові, а лише заради того, щоб не залишитися на самоті. Це можна помітити на прикладі повторів займенників “we” та “our” на противагу «I», який видає самотність, та “he”, який Стюарт використовує для контрасту та зображення невдахи Олівера: “So it wasn't really surprising that we didn't recognise Ollie when we got into the arrivals hall. No-one knew we were on this flight, and we only had eyes for one another, frankly. ... And he was in a terrible state. He seemed to have lost weight, and his face was all white and drawn, and his hair, which he normally keeps quite neat, was getting straggly. He sort of stood there, and then, after we'd recognised him, he threw himself on us both, hugging and kissing us. Not typical behaviour at all, because it was more pathetic than welcoming” [1, с. 68] Причому в цьому ж таки пасажі видно, що Стюарт настільки

засліплений своїм новим статусом, що не бачить змін в другові, не підозрює, що вже відбувається у нього в душі і що вже несе загрозу його ідилії. Для нього настільки важливо володіти чимось, мати певний статус, що він готовий навіть простити Джіліан за зраду, лишень щоб вона залишилася з ним. Думка суспільства, гра на публіку в ім'я примарної успішності є важливішим для Стюарта ніж справжнє почуття, ніж реальне життя: “He said: ‘Please don’t leave me yet. They’ll think I haven’t got a prick’» [1, с. 167].

Таке ставлення до життя можна пояснити його вихованням: батьки хотіли через сина реалізуватися самі і тому завжди були ним невдоволені: “My parents were the type of parents who always seemed faintly disappointed by whatever it was you did, as if you were constantly letting them down in small ways” [1, с. 49] Ось чому він обіцяє своїм майбутнім дітям зовсім інакше ставлення, що є дещо інфантильною поведінкою: “I’ve already made them a promise, those kids we’re going to have. I’m not going to be like my parents. I’m going to try and see the point of you, whatever that point is. I’ll back you. Whatever you want to do is OK by me” [1, с. 56]. Таке постійне невдоволення батьків призвело до того, що Стюарт ріс невпевненим в собі, наївним, некомунікабельним хлопцем. Він не вміє спілкуватися з особами протилежної статі, ось чому й дружить з успішним у цьому плані Олівером, хоч і вважає його невдахою через те, що той не такий успішний у фінансовому плані, не займається серйозними бізнес справами.

Стюарт, який засуджує будь-які прикидання, насправді грає ще більше ніж Олівер, при цьому не помічаючи де гра, а де реальність. Для нього як для справжнього япні найбільшу роль грає успішність, яка до того ж обов’язково має бути визнаною суспільством. Він, на відміну від Олівера, не може розділити справжнє від штучно створеного існування. Протягом всього життя він намагається втекти від своїх комплексів і страхів, вибудовуючи собі ілюзорний світ, уявне майбутнє, що не дозволяє йому адекватно сприймати реальність, розуміти себе і навколишніх людей. Тому він і не помічає зародження почуттів у Олівера та Джіліан.

Певну роль в створенні любовного трикутника грає наївна, майже дитяча впевненість Стюарта в реальність культурних персонажів. Він хоче гру з екрану втілити у власному житті. Поява Джіліан в житті Стюарта дає йому можливість відчутти себе героєм романтичного фільму про кохання «Жулі і Джим», в якому двоє молодих друзів і дівчина подорожують на велосипедах. Стюарт не помічає, що навіть у фільмі такі стосунки переростають у щось більше, ніж просто

дружба. Олівер же розглядає цей фільм не як приклад для наслідування, а просто як витвір мистецтва, який можна оцінювати, трактувати, цитувати, але аж ніяк не копіювати.

Зражений коханою, Стюарт грає роль покинутого та стражденного. І грає він цю роль досить погано. Розповсюджений сюжет суїциду закоханого, пародіюється в романі: “When I got to the States I had another plan. I was going to pretend to have killed myself. I wanted to hurt them a lot, you see. I wasn’t sure how I was going to do it. One idea was to write under another name to the old boys’ magazine, the *Edwardian*, and have them put in an obituary notice, and then make sure it got sent on to Oliver. I also thought about getting some intermediary to pass on the news on a visit to London, casually somehow. ‘Sad about Stuart topping himself, wasn’t it? No, he never got over the break-up. Oh, you didn’t know ...?’ Who would do it? Someone. Someone I’d pay” [1, с. 250]. Навіть самогубство асоціюється у Стюарта з фінансами, з тим, що його видимість також можна купити. Він так і не відкрився сам собі, не визнав своїх помилок та не переосмислив їх. Свої психологічні проблеми Стюарт замовчує і замасковує за образом успішності та зайнятості важливими справами. Він так і не навчився говорити з близькими про важливе, відкриватися їм, інтимні переживання його незрілі, а звідси, вибудувати здорові відносини він не в силах. Розбитий, в безвиході, він, не розуміючи як жити далі, спостерігає з вікна на життя своїх друзів, котре вважає своїм вкраденим майбутнім.

Література:

1. Barnes J. *Talking it over*. Vintage Books, 2009. 275 p.